

Nye veier i gjenopptrening

Nina B. Schiver:
Når læring bevæger
Fadl's forlag, 2007
229 sider
Pris: kr. 231,-
ISBN: 978-87-774-9433-8

Hvordan kan pasienter i samråd med andre pasienter og terapeut utvikle øvelser for sine helseplager? Må trening i gruppe nødvendigvis skje innendørs?

Dette er problemstillinger som belyses i denne boken av Nina B. Schiver, dansk fysioterapeut og PhD. Boken bygger på hennes avhandling om pasientbehandling ute i skogen og er basert på hennes praktiske erfaringer som terapeut. Likevel, bokens beskrivelser av personlige og mellommenneskelige forhold gjør at også annet helsefagpersonell kan ha utbytte av den. I en historisk gjennomgang omtales kortfattet kroppsforståelsen hos norske fysioterapeuter som Gunn Engelsrud og Eline Thornquist. Forfatterens tilnærminger til pasienter baserer seg ellers på teorier fra sosiologer og psykologer som Latour, Goffman og Hansen med flere. Teoriene innføres i første del og henvises til i praksisdelen, der vi møter gruppen og enkelte pasienter. Forfatteren innfører flere sentrale begreper i forhold til læring av bevegelser. «Rettethed og læring» angir hvor oppmerksomheten er rettet. «Relationer og læring» omhandler forhold til medpasienter og terapeut. «Rom og læring» er knyttet til utforskningen av skogen som mulighet for utfoldelse og berikelse; mens «Refleksjon og læring» angir tanker rundt eget bevegelsesarbeid for seg selv, som også deles med andre.

I praksisdelen presenterer pasientene sine bevegelsesproblemer. Forslag til utførelse av øvelser utvikles av den enkelte i samarbeid med terapeuten og medpasienter, og det er få ferdiglagde øvelser. I stedet får deltakerne oppgaver der terapeuten veksler mellom å veilede, delta og observere. Pasientene samtaler underveis og etter at behandlingene er avsluttet. Ytterligere refleksjon skjer ved at de fører logg over sine erfaringer, som igjen leses av terapeuten.

Behandlingene foregår i skogen hvor bakker, trestammer og mykt og hardt underlag utnyttes til å lage passende øvelser. Det trenes blant annet balanse, styrke, hurtighet og spenst. Terapeuten har faglig ansvar for aktivitetsrammen. Forfatteren betoner viktigheten av ikke å gripe for mye inn i pasientarbeidet.

Mange av pasientene har alvorlige kneskader og har vært aktive på høyt plan innen blant annet håndball. Noen strever med å akseptere sin nåværende funksjonshemming og sammenlikner seg i begynnelsen gjerne med andre i stedet for seg selv.

Problemstillingen til enkeltpasienter gjenkjennes og er dermed til hjelp for de andre. Underveis i boken er det tallrike sitater fra loggbøkene med pasientenes beskrivelser hvor deres egne erfaringer kommer godt frem.

Ved behandlingene i skogen eller andre nærområder hevder forfatteren at pasientene får større muligheter for egne forslag og løsninger på sine bevegelsesproblem enn i treningsaler med begrenset rom og utstyr.

Det er interessant å lese hvordan forfatter begrunner sin behandling og hvordan pasientene trekkes inn i den. Selve lesingen går lett fordi språket er klart og tydelig. Boken anbefales for fysioterapeuter som ønsker å eksperimentere og improvisere med øvelser heller enn å arbeide med ferdige behandlingsopplegg.

Fysioterapeut Einar Hafsahl, Sandnes